

Limburgse leerlingen op de basisschool ten tijde van corona

1 - Inleiding

Onderzoek op basis van de OnderwijsMonitor Limburg

November 2020

Olga Meshcheriakova
Lex Borghans
Raoul Haenbeukers
Trudie Schils

Limburg leert samen
educatieve agenda limburg

In het voorjaar van 2020 waren basisscholen als gevolg van de coronacrisis een tijd gesloten. Leerlingen moesten thuis hun schoolwerk doen en kregen online les. Een belangrijke vraag is in hoeverre dit invloed heeft gehad op hun leerprestaties. Samen met de Limburgse basisscholen willen we hier zicht op krijgen, met behulp van de OnderwijsMonitor Limburg (OML)¹.

Normaal staan er in mei en juni veel toetsen voor leerlingen gepland. Dit jaar gingen de basisscholen in mei pas weer open en kwamen de leerlingen weer terug op school. Voor een deel van de leerlingen zijn de toetsen niet doorgegaan, voor anderen zijn alle of een deel van de toetsen nog wel afgenomen. Nog voor de zomervakantie hebben we de toetsgegevens opgehaald bij de Limburgse basisscholen. We gebruiken de gegevens hierover om een beeld te krijgen van de schoolprestaties van basisschoolleerlingen in het voorjaar na de lockdown.

De bevindingen van dit onderzoek worden samengevat in een reeks factsheets. Deze zijn te lezen op onderwijsmonitorlimburg.nl en daar ook te downloaden als pdf-documenten.

In dit eerste deel gaan we in op welk percentage leerlingen welke toetsen in het voorjaar 2020 hebben gemaakt. Daarna gaan we in deze reeks factsheets in op de resultaten die op deze toetsen zijn behaald.

Tabel 1 laat zien hoeveel groepen in scholen in mei en juni leerlingen hebben getoetst en hoeveel leerlingen per groep minstens één test hebben gedaan in die twee maanden. Het gaat hierbij om de methodeonafhankelijke toetsen die ook wel “de toetsen van het leerlingvolgsysteem” worden genoemd. De eindtoets basisonderwijs - die in 2020 kwam te vervallen - wordt niet in deze analyse betrokken.

Er wordt een vergelijking gemaakt tussen 2019 en 2020. De percentages worden steeds berekend ten opzichte van alle leerlingen die in het betreffende schooljaar minstens één toets hebben gemaakt. In de eerste twee kolommen van de tabel staat aangegeven welk deel van de leerlingen in groepen zaten die in mei en juni leerlingen hebben getoetst. In 2019 betrof dat in groep 3, 4, 5 en 6 zo'n 99% van alle leerlingen. In groep 1, 2 en 7 zit ongeveer 95% van de leerlingen in groepen waar toetsen worden afgenomen. In groep 8 is dat iets minder dan de helft. In mei en juni is normaal gesproken de eindtoets basisonderwijs al geweest en wordt er in groep 8 daarom veel minder getoetst. In 2020 loopt het percentage vooral terug in groep 1 en 2, waar nog maar zo'n 40% van de leerlingen in groepen zit waar toetsen zijn afgenomen. Bij groep 3 t/m 7 is dit percentage nog zo'n 70-80%.

Tabel1. Percentage leerlingen dat in een groep zit waarin in mei of juni toetsen werden afgenomen voor het leerlingvolgsysteem en percentage leerlingen dat in mei en juni werd getoetst, in 2019 en 2020.

Groep	Toets afgenomen in groep		Toets afgenomen bij leerling	
	2019	2020	2019 %	2020 %
1	94,7	38,7	88,0	16,7
2	95,8	41,7	78,3	22,3
3	98,3	79,5	94,8	63,2
4	99,0	77,8	95,5	59,5
5	99,5	72,3	95,6	53,8
6	97,8	70,7	94,8	46,8
7	95,6	67,9	92,5	46,0
8	47,9	32,3	15,2	5,3
totaal	89,3	58,8	81,4	42,1

Tabel 2 laat van leerlingen die een toets hebben gehad in mei of juni, per groep zien hoeveel toetsen men gemiddeld heeft gehad.

In de groepen 1, 2 en 8, waarin een flinke reductie van het aantal geteste leerlingen heeft plaatsgevonden, hebben de leerlingen in 2020 die wel zijn getest ongeveer evenveel toetsen gehad als in 2019. Er zijn dus veel minder leerlingen getoetst, maar degene die getest zijn hebben ongeveer evenveel toetsen gehad.

In groep 3 t/m 7 halveert het aantal toetsen per leerling ongeveer. Hier wordt nog tweederde van de leerlingen getoetst, maar bij hen wordt gemiddeld de helft van de toetsen afgenomen. In totaal worden in 2020 in mei en juni nog 52% van de leerlingen getoetst ten opzichte van 2019 (42/81) en deze leerlingen krijgen nog 60% van de toetsen die ze in 2019 kregen. Samen betekent dit dat nog 31% van de toetsen is afgenomen.

Tabel 2. : Gemiddeld aantal toetsen bij leerlingen die in mei en juni toetsen hebben gemaakt in 2019 en 2020.

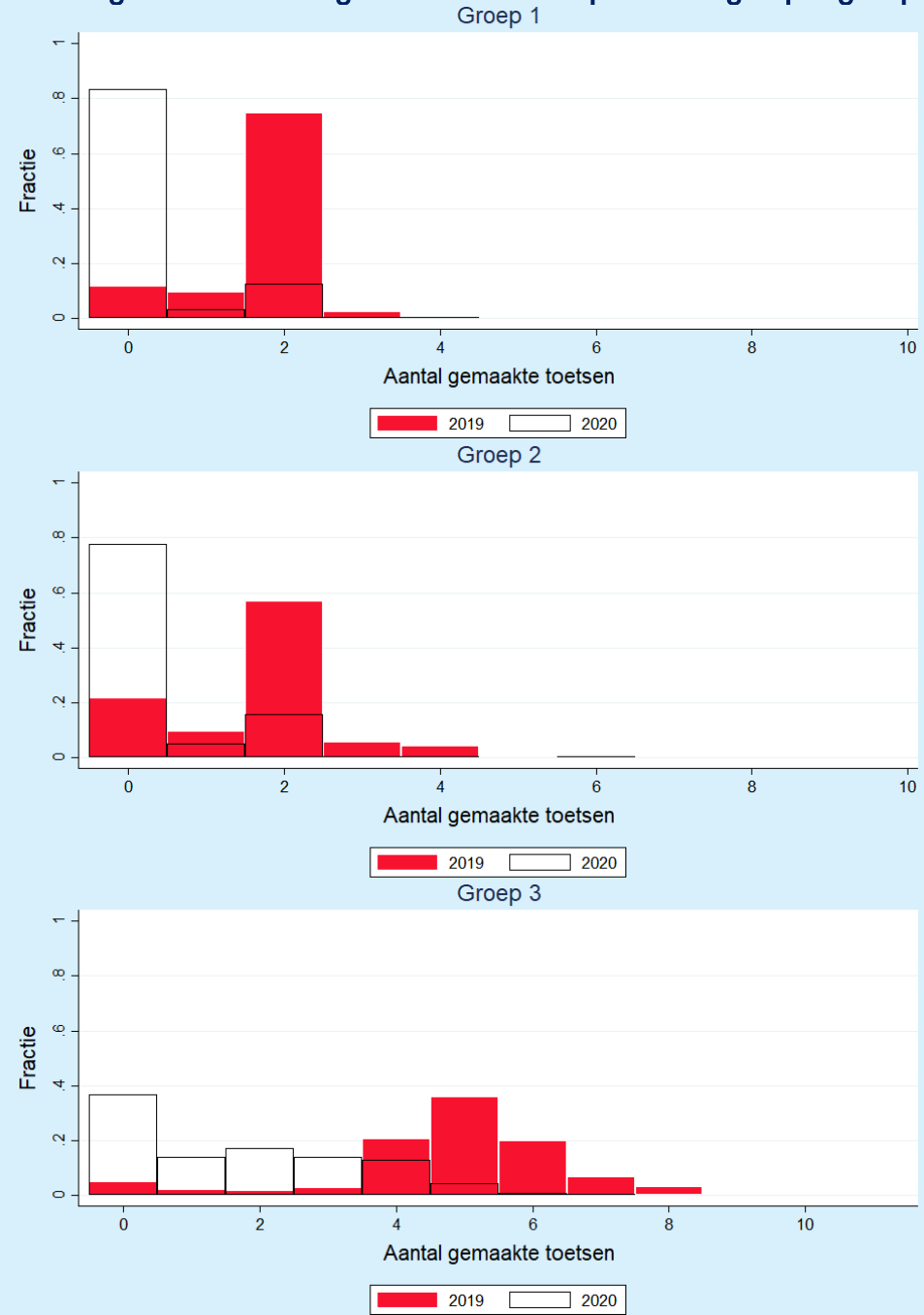
Groep	2019	2020
1	1,9	1,8
2	2,1	1,8
3	5,0	2,7
4	5,1	2,8
5	5,2	2,8
6	5,1	2,8
7	5,5	3,1
8	2,4	1,9
Totaal	4,5	2,7

Figuur 1 geeft een beeld van de verdeling van het aantal toetsen per leerling per groep.

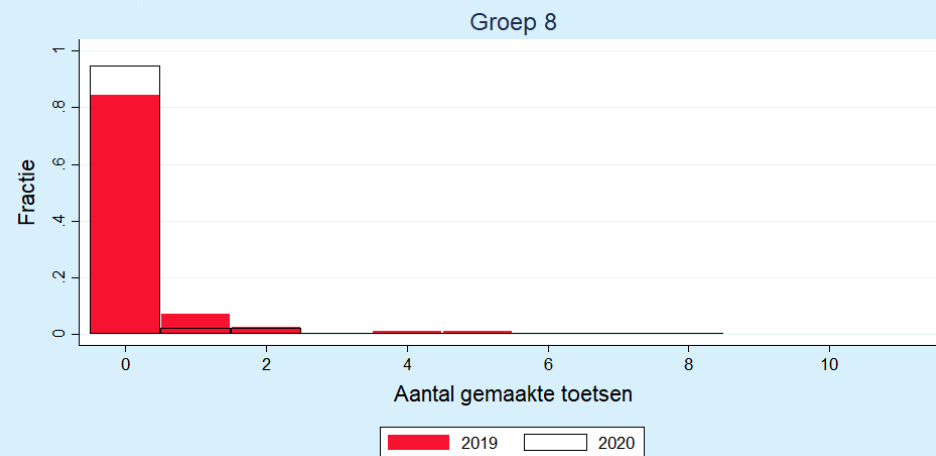
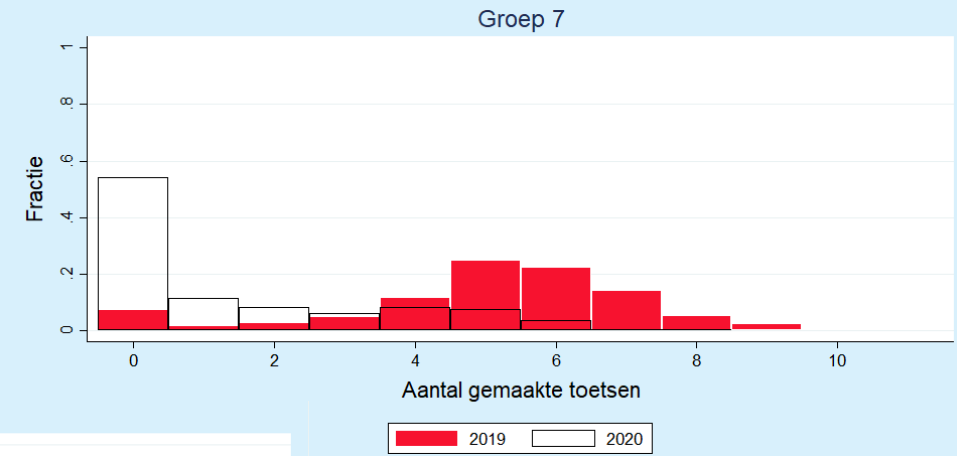
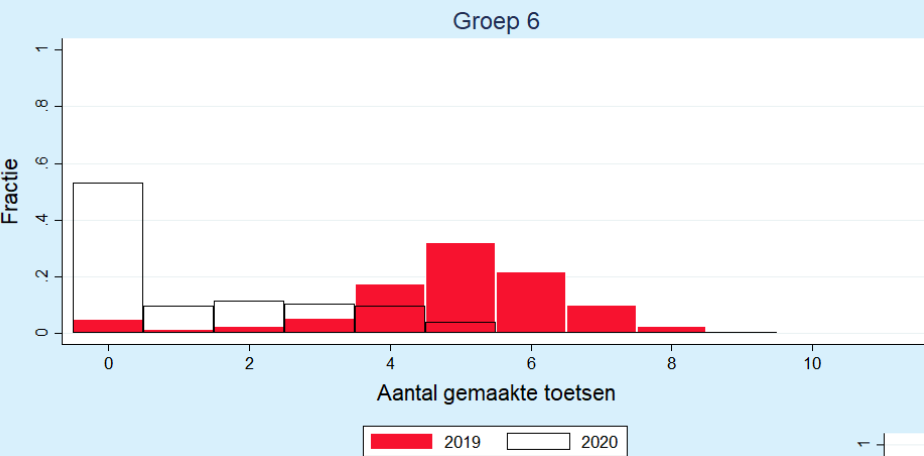
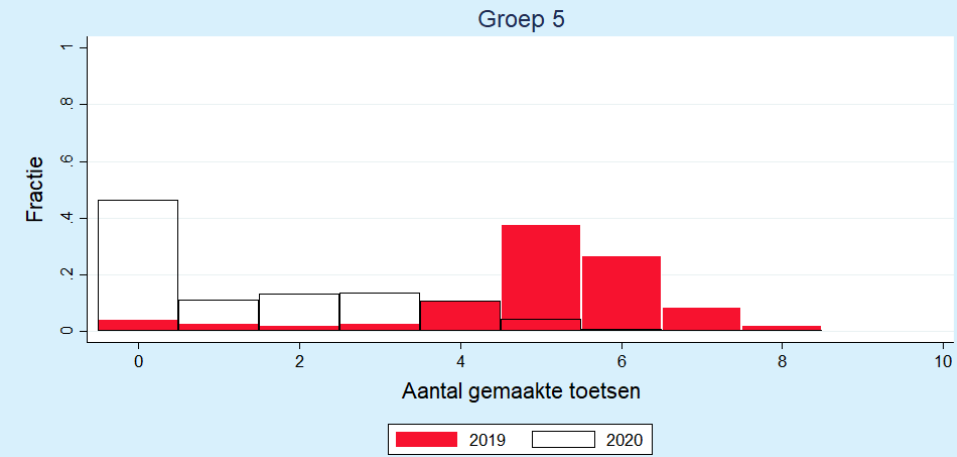
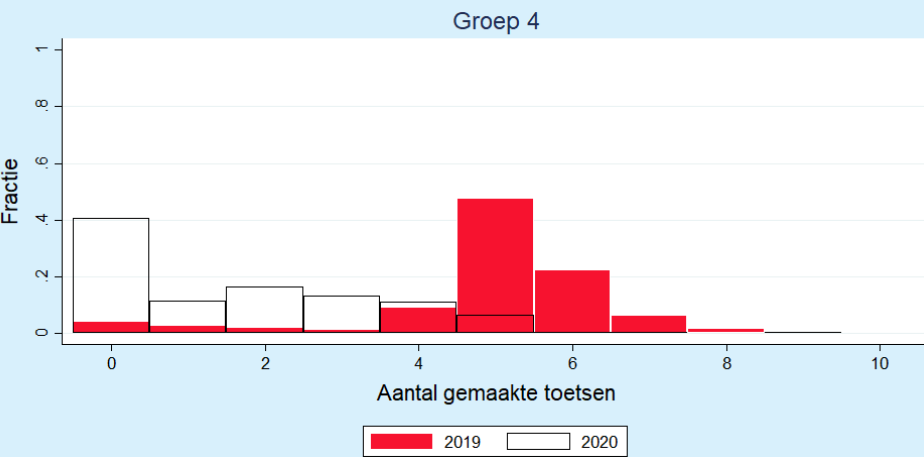
In groep 1 en 2, maakten in 2019 veel leerlingen twee toetsen in mei en juni. In 2020 maken de meeste leerlingen geen toetsen, maar degene die dat wel nog doen doorgaans twee.

In groep 3 t/m 7 (zie voor de figuren de volgende pagina) is ook een flinke toename te zien van leerlingen die geen toetsen maken, maar schuift ook de verdeling van de leerlingen die wel toetsen maken naar lagere aantallen.

Figuur1. Verdeling van het aantal gemaakte toetsen per leerlingen per groep in 2019 en 2020

Figuur1 (vervolgd). Verdeling van het aantal gemaakte toetsen per leerlingen per groep in 2019 en 2020

Tabel 3 laat zien welke soort toetsen zijn gemaakt. In 2019 waren de Drie Minuten Toets (DMT) voor technisch lezen, de toets voor rekenen en de toets voor spelling de meest afgenomen toetsen. Deze werden bij zo'n 60% van de leerlingen afgenomen in mei en juni.

In 2020 wordt de DMT het meest afgenomen met iets minder dan de helft van de afnames in 2019. Bij de toetsen rekenen en spelling loopt dit terug tot ongeveer een derde van de afnames in 2019.

Hoewel het aantal in mei en juni afgenomen toetsen door de lockdown flink is afgelopen, is nog altijd zo'n 30% van de toetsen wel afgenomen. In de volgende factsheets zullen we ingaan op de resultaten op de toetsen voor technisch lezen (DMT), rekenen, spelling en begrijpend lezen.

Tabel 3. : Soort toetsen dat is gemaakt in 2019 en 2020.

Soort test	2019	2020
AVI	46,0	23,4
Begrijpend lezen	50,3	7,4
DMT	58,9	27,9
Rekenen	61,2	20,0
Rekenen voor kleuters	13,7	2,3
Spelling	61,9	21,6
Taal voor kleuters	13,9	2,3
Woordenschat	14,6	0,2
Overige	25,3	4,2

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd door Olga Meshcheriakova, Lex Borghans, Raoul Haenbeukers en Trudie Schils. Voor informatie kunt u terecht bij Lex Borghans: lex.borghans@maastrichtuniversity.nl.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van data uit de OnderwijsMonitor Limburg. Deze is onderdeel van de Educatieve Agenda Limburg, een samenwerking tussen Universiteit Maastricht, Open Universiteit, Zuyd Hogeschool, Fontys Hogeschool, de Limburgse mbo-instellingen, schoolbesturen in het primair en voortgezet onderwijs, en de Provincie Limburg.

Voor de OnderwijsMonitor Limburg verzamelen we elk jaar de toetsgegevens van Limburgse leerlingen op de basisschool. Dit jaar hebben we dit vroeger gedaan dan normaal om tijdig analyses te kunnen verrichten. Wij willen hierbij alle deelnemende scholen bedanken dat ze mee hebben gewerkt om nog voor de zomervakantie de gegevens aan te leveren. Op deze manier krijgen we inzicht in wat er nodig is om de juiste ondersteuning op te zetten in de komende maanden.

© November 2020. Universiteit Maastricht, School of Business and Economics, Department of Macro International and Labour Economics (MILE). Niets uit deze uitgave mag op enige manier worden verveelvoudigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

Limburg leert samen
educatieve agenda limburg